Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterliklerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*

Betül Ünal

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4835-6060>

Öğretmen, Kocapınar 50. Yıl Ortaokulu - Milli Eğitim Bakanlığı, Van – TÜRKİYE

Prof. Dr. Damla Bulut

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8346-8159>

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anasanat Dalı, Samsun – TÜRKİYE

Makale Geçmişi

Geliş: 23.11.2019

Kabul: 28.12.2019

On-line Yayın: 31.12.2019

Anahtar Kelimeler

Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik Eğitimi

Piyano

Piyano Eğitim

Öz Yeterlik

Öz

Araştırmanın amacı, mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerini farklı değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada eğitim fakültesi, devlet konservatuarı ve güzel sanatlar fakültelerinin ilgili programlarında mesleki müzik eğitimi alan 1., 2., 3. ve 4. sınıf düzeyindeki öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin öğrenim görülen üniversite, fakülte, yaş, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkenleri açısından farklılık gösterme durumu tespit edilmiştir. Araştırma tarama modelinde, betimsel bir alan araştırmasıdır. Araştırmanın evrenini Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren üniversitelerin 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri, örneklemini ise 2017-2018 eğitim öğretim yılında basit rastgele örneklem seçme yöntemiyle belirlenen Niğde Ömer Halisdemir, Yüzüncü Yıl ve Harran Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının; Akdeniz, Atatürk ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültelerinin; Afyon Kocatepe, Selçuk, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarlarının 1., 2., 3. ve 4. sınıf düzeylerinde müzik eğitimi alan 550 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma ile ilgili veriler Kurtuldu ve Bulut (2016) tarafından geliştirilen “Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin öz yeterlik puanları ile ölçeğin alt boyutuna yönelik öz yeterlik puanlarının öğrenim görülen üniversite, yaş, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkeni açısından anlamsal farklılık gösterdiği; öğrenim görülen fakülte, öğrenim görülen sınıf düzeyi değişkeni açısından anlamsal farklılık göstermediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

DOI: [10.9761/JASSS39989](https://doi.org/10.9761/JASSS39989)

Ünal, B. ve Bulut, D. (2019). Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz yeterliklerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Jass Studies- The Journal of Academic Social Science Studies*, Number: 77, Winter, p. 1-18.

* Bu makale birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında tamamladığı yüksek lisans tezinin bir bölümünden hareket ile oluşturulmuştur.

Research on Self Sufficiency of the Students For Piano Courses in Professional Music Education in Terms of Different Variables

Betül Ünal

Teacher, Kocapinar 50th Yil Secondary School – Ministry of National Education, Van – TURKEY

Prof. Dr. Damla Bulut

Ondokuz Mayıs University, Faculty of Education, Department of Music Education, Samsun – TURKEY

Article History

Submitted: 23.11.2019

Accepted: 28.12.2019

Published Online: 31.12.2019

Key Words

Music Education

Professional Music Education

Piano

Piano Education

Self Sufficiency

Abstract

The aim of this research is to examine self sufficiency of the students for piano courses in professional music education in terms of different variables. For this purpose, the differences between self sufficiencies of the students for piano courses in professional music education in grade 1, 2, 3 and 4 of Faculty of Education, State Conservatory and Faculty of Fine Arts has been determined in terms of different variables such as university, faculty, age, gender and graduated high schools. This is a descriptive research with scanning model. The population of this research consists of the students from grade 1, 2, 3 and 4 of the universities granting professional music education in Turkey; and the sample group of this research consists of 550 students, which have been selected with random sample method from grade 1, 2, 3 and 4 of Turkish Universities giving professional music education during 2017-2018 academic year, such as Departments of Music Education of Niğde Ömer Halisdemir, Yüzüncü Yıl and Harran Universities, the Faculties of Fine Arts in Akdeniz, Atatürk and Nevşehir Hacı Bektaş Veli Universities, the State Conservatories of Afyon Kocatepe, Selçuk, Kafkas Universities. The data for this research has been collected with "Self Sufficiency Scale for Piano Course" which was developed by Kurtuldu and Bulut (2016). According to research findings, there is a significant difference between the self sufficiency scores of the students in music education and the self sufficiency scores undersub-dimension of the scale in terms of variables such as university, age, gender and graduated high schools; however there is no significant difference in terms of variables such as faculty, level of education grade.

DOI: [10.9761/JASSS39989](https://doi.org/10.9761/JASSS39989)

GİRİŞ

Müzik, bireylerin kendilerini ifade edebilmelerinde ve diğer bireyler ile etkileşimlerinde duygu ve düşüncelerinin anlam bulduğu, yaşantısının bir parçası olan önemli bir iletişim aracıdır. Bunların yanında müzik, bireyin toplumsallaşmasında, doğuştan getirdiği yaratıcılık özelliğinin gelişmesinde, anadilini öğrenmesinde, zekâ gelişiminde önemli katkılar sağlayan unsurların en önemlisidir (Uçal Canakay, 2006: 297). Bu katkılarının tam olarak sağlanmasında en büyük yardımcı kuşkusuz ki müzik eğitimidir.

Müzik eğitimi bireylere kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, kazanmış olduğu müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma veya bu davranışlarını değiştirme, geliştirme sürecidir (Uçan, 2005: 30). Bu süreçte kimlere yönelik olarak ve ne biçimde bir eğitim uygulanacağını belirlenmesinde ise devreye müzik eğitiminin türleri girmektedir.

Müzik eğitimi temelde genel, özegen (amatör) ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç türdür. Belirtilen türler içerisinde mesleki müzik eğitimi bireylerin müziği meslek edinme isteği durumunda alması gereken eğitim olmasından dolayı oldukça önemli bir eğitimidir. Bu eğitim müziğin bütünü veya belli bir kısmını, o bütün veya tür ile alakalı bir işi, uzmanlık alanı ya da meslek olarak yapmak isteyen bireylere yöneliktir. İstenilen seviyede yetenekli olmak şartıyla, bu uzmanlığın şartları olan müziksel davranışları ve deneyimi kazandırmayı ve deneyim oluşturmaya amaçlamaktadır (Uçan, 2005: 107).

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren başlıca kurumlar; Devlet Konservatuvarları, Güzel Sanatlar Fakülteleri, Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri, Güzel Sanatlar Liseleri, Bando Mızık Okulları, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları şeklinde sıralanabilir. Bu kurumların işleyiş ve içerikleri ile hedef öğrenci kitleleri farklılık gösterse de verilen mesleki müzik eğitimi temelde; müziksel işitme okuma ve yazma, ses, müzik teorisi, müziksel yaratıcılık, çalgı ve dinleme eğitimlerini kapsamaktadır. Bu boyutların kusursuz işleyişi verimli bir müziksel eğitim ve müziksel anlamda gelişim için önemlidir (Şeker, 2011: 1).

Belirtilen eğitimler içerisinde çalgı eğitimi çok önemli bir yere sahiptir. Çünkü bir müzik aleti çalmak en karmaşık insan faaliyetlerinden biridir. Bu faaliyet sırasında irade, dikkat, duyu, algı, düşünme, hafıza hayal gibi yüksek düzeydeki fiziksel ve zihinsel süreçlerin kusursuz işlemesi; fiziksel hareketlerde incelik ve uyum son derece önemlidir. Bir müzik aletinin yardımıyla kendi duygu ve düşüncelerini aktaracağı oyun hareketleri tekniğine sahip olmayan bireyin, üst düzeyde bir sanatsal sonuca ulaşması mümkün değildir (Gasıмова, 2010:99). Öğrenciler çalgı eğitimi ile müzik eğitimi sürecinde öğrendikleri birçok teorik bilgiyi çalgı eğitimiyle uygulama fırsatı bulurlar. Bunun yanında çalgı eğitiminin öğrencinin devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarını kapsayan önemli bir müzik eğitimi boyutu olduğu söylenebilir (Küçüköncü,1999: 66-67). Bireylerin çalgıya yönelik olan beceri ve bilgi düzeyi arttıkça o çalgıya çalışma isteği de artış göstermektedir. Buna bağlı olarak bireyin çalgı çalma becerisi gün geçtikçe gelişmekte ve daha iyi bir hal almaktadır.

Mesleki müzik eğitimi kapsamında yer alan çalgı eğitimi içerisindeki en önemli boyutlardan birisi piyano eğitimidir. Bu çalgının sabit perdelerinin olması, entonasyon sorunu olmaması, akordu doğru olduğu sürece basılan tuştan doğru sesi vermesi, ses sınırının genişliği, her türlü ajilite ye imkan sağlaması, kulak eğitimine uygunluğu, armonik eşlik çalgısı olarak kullanılması, her çeşit çoksesli eserin redüksiyonunun icra edilebilmesi, koral ve orkestral eserler çalınabilmesi, büyük eserlerin analizine elverişliliği ve zengin bir edebiyatının olması (Yönetken, 1996: 69) gibi pek çok özelliği ona bu misyonu yüklemiştir.

Piyano eğitimi sayesinde mesleki müzik eğitimi alan bireyler; bir taraftan kendi eğitimleri ile edinmesi gereken müziksel bilgileri diğer taraftan da okul öncesinde başlayan eğitimden daha üst

düzeydeki eğitim kademelerindeki müzik eğitimi ve öğretiminde gerekli olan piyano çalma becerisini edinmektedirler (Kasap, 2004). Dolayısıyla bu eğitimin uzun süren ve karmaşıklaşan bir süreci kapsadığı söylenebilir. Bu süreçte ilk dersten itibaren planlı, bilinçlice, devamlı olan aynı zamanda özenilerek yürütülen davranış biçimlerinin öğrencilere kazandırılması son derece önemlidir (Ercan, 2008: 7). Dolayısıyla, piyano eğitimi sürecinin daha planlı bir şekilde ele alınmasının öğrencinin piyano dersine yönelik bilgi ve bilinç düzeyini olumlu yönde etkileyeceği, buna bağlı olarak da öğrencinin piyano dersine yönelik bilgi ve bilinç düzeyinin öz yeterliği ile doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Piyano eğitiminde öğrencilerin derse olan öz yeterliklerinin yüksek olması sonucunda öğrencilerin çalgılarına olan ilgi seviyeleri de artış göstermekte ve çalgı üzerindeki performansının gelişmesi açısından önem taşımaktadır. Çünkü o çalgıyı öğretme ve öğrenme isteğini doğru orantıda etkileyecektir. Öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliğinin yüksek olması öğrencinin piyano üzerindeki hakimiyetini piyano dersine olan öğrenme isteğini arttırarak bir öğretmen olduğunda öğrencilerine verecek olduğu piyano eğitiminin de kalitesini ve doğruluğunu o yönde etkileyecektir. Budan dolayı öğrencilerin bu çalgıdaki öz yeterlikleri hizmet öncesi mesleki müzik eğitimlerinin bu derse ilişkin niteliğinin ortaya çıkması ve öğretmen adaylarının hizmet içi piyano eğitimi düzeylerinin yeterliğini göstermesi bakımından önemlidir.

Bandura (1982) öz yeterlilik kuramının, bireylerin kendi başarıları üzerinde kendilerine yönelik inançları, güvenleri, performans ile motivasyonlarının belirli kısmının biçimlendirmiş olduğu düşüncesinin yattığını belirtmektedir (akt. Arseven, 2016: 68). Bu bağlamda öz yeterlik, benlik sisteminin aktif bir belirleyicisidir. Bunun yanında öz yeterlik kişilerin sahip oldukları kapasitesinin, gerçekleştirdiği işlerdeki başarılı olma durumlarının, motivasyonlarının ve benlik sistemlerindeki diğer tüm unsurların birleşiminden oluşan etkin bir yönüdür (Vardarlı, 2005: 21). Bandura'ya (1986) göre bireyin öz yeterlik seviyesi düşük ise birey ne yapması gerektiğini biliyor olmasına rağmen etkisiz ve pasif tutumlar sergileyebilir (akt. Alıcı, 2007: 23). Kısacası bireylerin öz yeterliklerinin yüksek olması durumu yukarıda belirtilen durumlardan da anlaşılabacağı üzere başarı ile doğru orantıdadır. Bireyin deneyimleri, gözlemleri ve psikolojik durumu öz yeterliğini büyük ölçüde etkilediğinden bu şartlar elverişli hale getirildiğinde bireyin öz yeterlik algısı yükselecek başarısı da aynı derece de artacaktır.

Belirtilen görüşlerden hareket ile mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyano dersindeki öz yeterliklerinin yüksek olması öğrencilerin meslek hayatlarında daha iyi hizmet sunmalarını sağlayabilecek öz yeterliklere ulaşmalarını gerektirmektedir. Söz konusu gerekliliğin ilk adımı ise öğrencilerin piyano dersindeki mevcut öz yeterliklerinin tespit edilmesidir. Bu doğrultuda araştırmanın problem cümlesi "Mesleki Müzik Eğitimi (MME) Alan Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlikleri Farklı Değişkenler Açısından Anlamsal Farklılık Göstermekte midir?" olarak oluşturulmuştur.

Araştırmanın problem cümlesinin çözümünde yardımcı olacağı düşünülen alt problemler;

1. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öz yeterlikleri öğrenim görülen üniversite değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
2. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öz yeterlikleri öğrenim görülen fakülte değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
3. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öz yeterlikleri devam ettikleri sınıf düzeyi değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
4. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öz yeterlikleri yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
5. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öz yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

6. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öz yeterlikleri mezun oldukları lise türü değişkenine göre farklılık göstermekte midir? şeklinde belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada eğitim fakültesi, devlet konservatuvarı ve güzel sanatlar fakültelerinin ilgili programlarında müzik eğitimi alan 1., 2., 3. ve 4. sınıf düzeyindeki öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin öğrenim görülen üniversite, fakülte, yaş, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkenleri açısından farklılık gösterme durumu tespit edilmiştir.

YÖNTEM

Araştırmada kullanılan model, araştırmanın evreni ve örnekleme, verilerin toplanması ve analizine yönelik bilgiler bu bölümde sunulmuştur.

Araştırma Modeli

Araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır ve tarama modeli eksenli hazırlanmıştır. Tarama modelleri, geçmişte olan veya hala varlığını sürdüren bir durumu olduğu gibi betimlemeyen ve tüm elemanlardan oluşan bir evrende, evren adına genel bir yargıya ulaşabilmek için evrenin tümünü veya ondan alınabilen bir grup örnekleme uygulanan ölçekler sonucunda yargıya varılabilen araştırma biçimleridir (Karasar, 1995: 75-77).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD, GSF ve Devlet Konservatuvarında mesleki müzik eğitim alan 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri; örneklem grubunu ise 2017-2018 eğitim öğretim yılında 7 coğrafi bölgeden basit rastgele örnekleme yoluyla belirlenen Niğde Ömer Halisdemir, Yüzüncü Yıl ve Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Akdeniz, Atatürk ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi; Afyon Kocatepe, Kafkas ve Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında eğitim alan 550 öğrenci oluşturmaktadır.

Örnekleme bir evrenden örneklem çekme işine denir. Örnekleme yapmak; büyük grubun yani evrenin özelliklerini anlamak için bu büyük grubun bir alt kümesinin yani örneklemin özelliklerini incelemek anlamına gelmektedir. Rastgele örnekleme çeşitlerinden olan basit rastgele örnekleme araştırmacıların çoğunlukla örnekleme rastgele veya olasılıklı olarak belirlediği örnekleme türüdür. Basit bir dille evrenin her bir üyesinin araştırma için seçilme şansının eşit olduğu örneklemdir (Johnson, Cristensen, 2014: 219).

Tablo 1. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Kişisel Bilgileri

		f	%
Öğrenim Görülen Üniversite	Yüzüncü Yıl	86	15,6
	Niğde Ömer Halisdemir	108	19,6
	Harran	134	24,4
	Nevşehir Hacı Bektaş Veli	105	19,1
	Akdeniz	48	8,7
	Selçuk	25	4,5
	Afyon Kocatepe	24	4,4
	Atatürk	20	3,6
Öğrenim Görülen Fakülte	Eğitim	328	59,6
	Güzel Sanatlar	173	31,5
	Devlet Konservatuvarı	49	8,9
Öğrenim Görülen Sınıf	1. Sınıf	160	29,1
	2. Sınıf	132	24,0
	3. Sınıf	122	22,2
	4. Sınıf	136	24,7
Yaş	18 ve altı	20	3,6
	19-23	391	71,1
	24-28	108	19,6
	29 ve üstü	31	5,6
Cinsiyet	Kız	295	53,6
	Erkek	255	46,4
Mezun Olunan Lise Türü	Genel Lise	203	36,9
	GSL	279	50,7
	Diğer	68	12,4
Toplam		550	100,0

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler Kurtuldu ve Bulut (2016) tarafından geliştirilmiş, likert tipi bir ölçek olan “Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği” ile toplanmıştır. Bu ölçekte beş cevap seçenekli likert tipi tercih edilmiştir. Ölçeğin “Piyano dersinde ulaşılan beceri düzeyine/seviyesine yönelik öz yeterlik” ile “Piyano dersinde ulaşılan bilgi ve bilinç düzeyine/seviyesine yönelik öz yeterlik” olmak üzere iki alt boyuttu bulunmaktadır. Birinci alt boyutu 18, ikinci alt boyutu 14 madde olan ölçeğin toplam madde sayısı 32’dir. Her iki alt boyut için Cronbach Alpha katsayısı .94 olarak hesaplanmış olup, ölçeğin toplam Cronbach Alpha değeri ise .95 olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği’nin hepsi kullanılmış olup, tüm ölçek için Cronbach Alpha değeri .90 olarak belirlenmiştir (Kurtuldu ve Bulut, 2016: 840). Pallant’a göre bu sonuç, çalışma için kabul görülebilir bir sonuçtur (akt. Tunç, Bulut, 2016: 310). Ölçekte bulunan aralıkların eşit olduğu (4/5) varsayılarak seçeneklere ait sınır verileri aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

Seçenek	Sınır
Kesinlikle Katılmıyorum	(1) 1.00-1.80
Katılmıyorum	(2) 1.81-2.60
Az Katılıyorum	(3) 2.61-3.40
Katılıyorum	(4) 3.41-4.20
Kesinlikle Katılıyorum	(5) 4.21-5.00

Var olan piyano dersine yönelik öz yeterlik ölçeklerinin yanı sıra, bu araştırmada kullanılan Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği, çalışmanın örneklem grubunu oluşturan müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersinin içeriğine uygun bir yapıdadır. Ölçek, tam olarak piyano dersinin içeriğine uygun olarak geliştirildiği ve bu sayede öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerini tespit etmeye yönelik doğru verilere ulaşılacağı düşüncesi sebebiyle bu araştırmada kullanılmak üzere tercih edilmiştir. Ölçeğin yanı sıra, araştırmacının hazırlamış olduğu ve öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversite, öğrenim gördüğü fakülte, devam ettikleri sınıf düzeyi, yaş, cinsiyet, mezun olunan lise türü hakkındaki verileri toplamak için kişisel bilgi formu uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada uygulanan ölçek örneklem grubunda yer alan üniversitelerdeki öğrencilere posta yoluyla ulaştırılmıştır. Ölçeğin uygulanması için verilen süre içerisinde Kars Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarına ulaştırılan ölçeklere yanıt alınamamıştır. Ölçeği uygulayan üniversitelerden geri dönen ölçekler incelenmiştir. Ulaşılan veriler ilk olarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS (The Statistical Packetfor Social Scinces) paket programına aktarılmış, istatistiksel çözümleri yapılmıştır. Öğrencilerin öğrenim gördüğü üniversiteye, öğrenim gördüğü fakülteye, devam ettikleri sınıf düzeyine, yaşa, cinsiyete ve mezun olunan lise türüne göre görüşlerinde farklılık olup olmadığına ilişkin veriler t-testi ve oneway (ANOVA) testi yapılarak tespit edilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar araştırmanın alt problemleri doğrultusunda aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	9,421	7	1,346	2,875	,006	*	1-3, 1-6, 2-3, 2-6, 5-3, 5-6, 7-6, 8-3, 8-6
Grup İçi	253,693	542	,468				
Toplam	263,114	549					

(*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

Gruplar: (1) Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ), (2) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi (NÖHÜ), (3) Harran Üniversitesi, (4) Atatürk Üniversitesi, (5) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, (6) Akdeniz Üniversitesi, (7) Selçuk Üniversitesi, (8) Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ)

Tablo 2. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri üniversitelere göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) ($\bar{X} = 3,63$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X} =$

3,43), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,33$) arasında YYÜ lehine; Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi (NÖHÜ) ($\bar{X}=3,67$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X}=3,43$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,33$) arasında NÖHÜ lehine; Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ($\bar{X}=3,66$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X}=3,43$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,33$) arasında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi lehine; Selçuk Üniversitesi ($\bar{X}=3,70$) ile Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,33$) arasında Selçuk Üniversitesi lehine; Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ) ($\bar{X}=3,73$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X}=3,43$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,33$) arasında AKÜ lehine olduğu gözlenmiştir. Bulgular doğrultusunda öğrenim görülen üniversiteye göre MME alan öğrencilerin pişano dersine yönelik öz yeterliklerinin farklılaştığı söylenebilir. Bu durumun üniversitedeki öğretim elemanı ve öğrencinin profiline, eğitim sürecinin niteliğine bağlı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3. Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Öğrencilerin Pişano Dersine Yönelik “Beceri Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamli Fark
Gruplar arası	9.014	7	1,288	2,699	,009	*	1-3, 1-6, 2-3, 2-6, 5-3, 5-6, 7-6
Grup İçi	258,579	542	,477				
Toplam	267,593	549					

(*) işaretli farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p<0,05$

Gruplar: (1) YYÜ, (2) NÖHÜ, (3) Harran Üniversitesi, (4) Atatürk Üniversitesi, (5) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, (6) Akdeniz Üniversitesi, (7) Selçuk Üniversitesi, (8) AKÜ

Tablo 3. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin “Pişano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” alt boyutu öz yeterlikleri arasında öğrenim görülen üniversiteye göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında YYÜ ($\bar{X}=3,62$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X}=3,41$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,34$) arasında YYÜ lehine, NÖHÜ ($\bar{X}=3,64$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X}=3,41$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,34$) arasında NÖHÜ lehine, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ($\bar{X}=3,67$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X}=3,41$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,33$) arasında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi lehine, Selçuk Üniversitesi ($\bar{X}=3,72$) ile Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X}=3,34$) arasında Selçuk Üniversitesi lehine olduğu gözlenmiştir. Bulgular doğrultusunda öğrenim görülen üniversitenin pişano dersine yönelik “Beceri Seviyesi/Düzeyi” alt boyutundaki öz yeterlikleri farklılaştırdığı söylenebilir. Bu durumun üniversitenin bulunduğu ilin konumu, öğrencilerin sosyokültürel durumu, fakültelerdeki eğitim farklılığı ve daha pek çok özelliklerinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4. Öğrenim Gördüğü Üniversiteye Göre Öğrencilerin Piyano Dersin Yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	10,861	7	1,552	2,947	,005	*	1-6, 2-3, 2-6, 5-3, 5-6, 7-6, 8-3, 8-4, 8-6
Grup İçi	285,317	542	,526				
Toplam	296,178	549					

(*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

Gruplar: (1) YYÜ, (2) NÖHÜ, (3) Harran Üniversitesi, (4) Atatürk Üniversitesi, (5) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, (6) Akdeniz Üniversitesi, (7) Selçuk Üniversitesi, (8) AKÜ

Tablo 4. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutu öz yeterlikleri arasında öğrenim görülen üniversiteye göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında YYÜ ($\bar{X} = 3,64$) ile Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X} = 3,33$) arasında YYÜ lehine, NÖHÜ ($\bar{X} = 3,72$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X} = 3,45$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X} = 3,33$) arasında NÖHÜ lehine, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ($\bar{X} = 3,64$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X} = 3,45$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X} = 3,33$) arasında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi lehine, Selçuk Üniversitesi ($\bar{X} = 3,68$) ile Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X} = 3,33$) arasında Selçuk Üniversitesi lehine, AKÜ ($\bar{X} = 3,82$) ile Harran Üniversitesi ($\bar{X} = 3,45$), Atatürk Üniversitesi ($\bar{X} = 3,34$), Akdeniz Üniversitesi ($\bar{X} = 3,33$) arasında AKÜ lehine, olduğu gözlenmiştir. Buna göre öğrenim görülen üniversitenin piyano dersine yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutundaki öz yeterlikleri farklılaştırdığı söylenebilir. Bu durumun üniversitelerin bulunduğu ilin konumu, sosyal, kültürel, ekonomik vb. daha pek çok özelliklerinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5. Öğrenim Görülen Fakülteye Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P	Anlam
Gruplar arası	1,253	2	,627	1,309	,271	-
Grup İçi	261,861	547	,479			
Toplam	263,114	549				

$p > 0,05$

Tablo 5. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlenmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir.

Tablo 6. Öğrenim Gördüğü Fakülteye Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Beceri Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P	Anlam
Gruplar arası	1,036	2	,518	1,063	,346	-
Grup İçi	266,557	547	,487			
Toplam	267,593	549				

 $p>0.05$

Tablo 6. incelendiğinde, MME alan müzik öğretmenleri adaylarının piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlenmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelerin piyano dersinde ulaşılan beceri düzeyine yönelik öz yeterliklerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir.

Tablo 7. Öğrenim Gördüğü Fakülteye Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam
Gruplar arası	2,018	2	1,009	1,876	,154	-
Grup İçi	294,160	547	,538			
Toplam	296,178	549				

 $p>0.05$

Tablo 7. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna yönelik öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlenmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelerin piyano dersinde ulaşılan bilgi ve bilinç düzeyine yönelik öz yeterliklerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir.

Tablo 8. Öğrenim Gördüğü Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam
Gruplar Arası	,676	3	,225	,469	,704	-
Grup İçi	262,438	546	,481			
Toplam	263,114	549				

 $p>0.05$

Tablo 8. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlenmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerinin piyano dersine yönelik öz yeterliklerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir. Bu konuda yapılan araştırmalarda (Kurtuldu 2017; Babacan ve Babacan 2017) öğrencilerin piyano performansına yönelik öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Araştırma bulgularının bu yönüyle ilgili araştırma bulguları ile benzeştiği söylenebilir.

Tablo 9. Öğrenim Gördüğü Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Beceri Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam
Gruplar arası	1,078	3	,359	,736	,531	-
Grup İçi	266,515	546	,488			
Toplam	267,593	549				

 $p>0.05$

Tablo 9. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutu öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlenmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyinin piyano dersinde ulaşılan beceri düzeyine yönelik öz yeterliklerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir.

Tablo 10. Öğrenim Gördüğü Sınıf Düzeyine Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam
Gruplar arası	,570	3	,190	,351	,788	-
Grup İçi	295,607	546	,541			
Toplam	296,178	549				

 $p>0.05$

Tablo 10. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlenmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerinin piyano dersinde ulaşılan bilgi ve bilinç düzeyine yönelik öz yeterliklerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir. Babacan ve Babacan (2017) ve Kurtuldu (2017)’nin yaptıkları araştırmalarda da öğrenim görülen sınıf düzeyine göre öğrencilerin piyano dersine ve performansına yönelik öz yeterlikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Aynı zamanda Girgin (2017)’inde yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin çalgı performansına yönelik öz yeterlikleri ile öğrenim görülen sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Dolayısıyla araştırma bulgularının bu yönüyle ilgili araştırma bulguları ile benzeştiği söylenebilir.

Tablo 11. Yaşa Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	7,944	3	2,648	5,666	,001	*	1-3 2-3
Grup İçi	255,170	546	,467				
Toplam	263,114	549					

(*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p<0,05$

(1) 18 ve altı (2) 19-23 (3) 24-28

Tablo 11. incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ile yaş aralıkları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında 18 ve altı ($\bar{X}=3,79$) seçeneği ile 24-28 ($\bar{X}=3,35$) seçeneği arasında 18 ve altı seçeneği lehine, 19-23 ($\bar{X}=3,63$) seçeneği ile 24-28 ($\bar{X}=3,35$) seçeneği arasında 19-23 seçeneği lehine anlamlı farkın olduğu görülmektedir. 24-28 ($\bar{X}=3,35$) seçeneğini belirten öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri daha düşük bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin görüşlerinin yaş aralıklarına göre öz yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğrencilerin yaş aralıklarının piyano dersine yönelik öz yeterliklerinde rol aldığı söylenebilir.

Tablo 12. Yaşa Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Beceri Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	7,211	3	2,404	5,040	,002	*	2-3
Grup İçi	260,382	546	,477				
Toplam	267,593	549					

(*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p<0,05$

(2) 19-23 yaş (3) 24-28 yaş

Tablo 12. incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlik ile yaş aralıkları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında 19-23 ($\bar{X}=3,6238$) seçeneği ile 24-28 ($\bar{X}=3,3580$) seçeneği arasında 19-23 seçeneği lehine olduğu görülmektedir. 24-28 ($\bar{X}=3,3580$) seçeneğini belirten öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlikleri daha düşük bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin görüşlerinin yaş aralıklarına göre “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğrencilerin yaş aralıklarının “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinde rol aldığı söylenebilir.

Tablo 13. Yaşa Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	9,184	3	3,061	5,824	,001	*	1-3 2-3
Grup İçi	286,994	546	,526				
Toplam	296,178	549					

(*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p<0,05$

(1) 18 ve altı yaş (2) 19-23 yaş (3) 24-28 yaş

Tablo 13. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlik ile yaş aralıkları arasında

anlamli bir farklılık oluştuğu görlmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında 18 ve altı ($\bar{X}$ =3,87) seeneği ile 24-28 ($\bar{X}$ =3,35) seeneği arasında 18 ve altı seeneği lehine, 19-23 ($\bar{X}$ =3,64) seeneği ile 24-28 ($\bar{X}$ =3,35) seeneği arasında 19-23 seeneği lehine oluştuğu görlmektedir. 24-28 ($\bar{X}$ =3,35) seeneğini belirten đrencilerin piyano dersine ynelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilin Dzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin z yeterlikleri daha dşk bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda đrencilerin grşlerinin yaş aralıklarına gre “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilin Dzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin z yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda đrencilerin yaş aralıklarının “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilin Dzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin z yeterliklerinde rol aldığı sylenebilir.

Tablo 14. Cinsiyete Gre đrencilerin Piyano Dersine Ynelik z Yeterlik Puan Sonuları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	t	p	Anlam
Kız	295	3,6416	,65023	2,491	,030	*
Erkek	255	3,4936	,73123			

$p>0,05$

Tablo 14. incelendiğinde, MME alan đrencilerin piyano dersine ynelik z yeterlikleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamli bir farklılık oluştuğu görlmektedir. T testi sonucuna gre kız ($\bar{X}$ =3,64) đrencilerin z yeterliklerinin erkek ($\bar{X}$ =3,49) đrencilerin z yeterliklerinden daha yksek olduğu grlmektedir. Bu bulgular doğrultusunda đrencilerin cinsiyet değişkenine gre z yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda đrencilerin cinsiyetlerinin piyano dersine ynelik z yeterliklerinde rol aldığı sylenebilir. Girgin (2017) tarafından yapılan araştırmada đrencilerin alığı performansına ynelik z yeterliklerinin cinsiyete gre anlamli farklılık gsterdiği ve kadın đrencilerin z yeterliklerinin erkek đrencilerin z yeterliklerinden daha dşk olduğu saptanmıştır. Bunun yanında Kurtuldu (2017) tarafından yapılan araştırmada piyano đrencilerinin z yeterliklerinin cinsiyet değişkenine gre anlamli bir farklılık gstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Babacan ve Babacan (2017) tarafından yapılan araştırmada da đrencilerin piyano performansına ynelik z yeterliklerinin cinsiyet değişkenine gre anlamli bir farklılık gstermediği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla ilgili araştırmalar iinde bu araştırma bulguları ile hem benzer hem de farklı bulgulara ulaşan araştırmalar olduğu sylenebilir.

Tablo 15. Cinsiyete Gre đrencilerin Piyano Dersine Ynelik “Beceri Dzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki z Yeterlik Puan Sonuları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	t	p	Anlam
Kız	295	3,6337	,66266	2,538	,111	-
Erkek	255	3,4819	,72995			

$p<0,05$

Tablo 15. incelendiğinde, MME alan đrencilerin piyano dersine ynelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Dzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin z yeterlik ile cinsiyet değişkeni arasında anlamli bir farklılık oluşmadığı grlmektedir. Bulgular doğrultusunda đrencilerin grşlerinin cinsiyete gre “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Dzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin z yeterliklerinin

farklılaşmadığı görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin cinsiyetlerinin “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinde etkili olmadığı söylenebilir.

Tablo 16. Cinsiyete Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	T	p	Anlam
Kız	295	3,6337	,66266	2,538	,111	*
Erkek	255	3,4819	,72995			

$p<0,05$

Tablo 16. incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlik ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. T testi sonucuna göre kız ($\bar{X}=3,63$) öğrencilerin öz yeterliklerinin erkek ($\bar{X}=3,48$) öğrencilerin öz yeterliklerinden daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bu doğrultuda kız öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin; erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu bulgular doğrultusunda MME alan öğrencilerin görüşlerinin cinsiyete göre “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğrencilerin cinsiyetlerinin “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinde rol aldığı söylenebilir.

Tablo 17. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	13,889	2	6,994	15,241	,000	*	2-1 2-3
Grup İçi	249,225	547	,456				
Toplam	263,114	549					

(*) işaretli farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p<0,05$

(1) Genel Lise (2) GSL (3) Diğer

Tablo 17. incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri ile mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında GSL ($\bar{X}=3,72$) seçeneği ile Genel Lise ($\bar{X}=3,39$) seçeneği arasında GSL seçeneği lehine, GSL ($\bar{X}=3,72$) seçeneği ile Diğer ($\bar{X}=3,47$) seçeneği arasında GSL seçeneği lehine olduğu görülmektedir. GSL ($\bar{X}=3,72$) seçeneğini belirten öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlikleri daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin görüşlerinin mezun olunan lise türüne göre piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğrencilerin mezun oldukları lise türünün piyano dersine yönelik öz yeterliklerinde rol aldığı söylenebilir. Bu konu hakkında Babacan ve Babacan (2017) tarafından yapılan çalışmada ise müzik öğretmenleri adaylarının piyano performansına yönelik öz yeterliklerinin mezun olunan lise türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Dolayısıyla belirtilen araştırma ile bu araştırmanın bulguları arasında farklılık bulunduğu söylenebilir.

Tablo 18. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Beceri Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	12,950	2	6,475	13,908	,000	*	2-1 2-3
Grup İçi	254,644	547	,466				
Toplam	267,593	549					

(*) işaretli farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

(1) Genel Lise (2) GSL (3) Diğer

Tablo 18. incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlikleri ile mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında GSL ($\bar{X} = 3,7113$) seçeneği ile Genel Lise ($\bar{X} = 3,3848$) seçeneği arasında GSL seçeneği lehine, GSL ($\bar{X} = 3,7113$) seçeneği ile Diğer ($\bar{X} = 3,4894$) seçeneği arasında GSL seçeneği lehine olduğu görülmektedir. GSL ($\bar{X} = 3,7113$) seçeneğini belirten öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlikleri daha yüksek bulunmuştur. Bulgular doğrultusunda öğrencilerin görüşlerinin mezun olunan lise türüne göre piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğrencilerin mezun oldukları lise türünün piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinde rol aldığı söylenebilir.

Tablo 19. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik “Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” Alt Boyutundaki Öz Yeterlik Puan Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	15,219	2	7,609	14,815	,000	*	2-1 2-3
Grup İçi	280,959	547	,514				
Toplam	296,178	549					

(*) işaretli farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

(1) Genel Lise (2) GSL (3) Diğer

Tablo 19. incelendiğinde, MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlikleri ile mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında GSL ($\bar{X} = 3,74$) seçeneği ile Genel Lise ($\bar{X} = 3,40$) seçeneği arasında GSL seçeneği lehine, GSL ($\bar{X} = 3,74$) seçeneği ile Diğer ($\bar{X} = 3,46$) seçeneği arasında GSL seçeneği lehine olduğu görülmektedir. GSL ($\bar{X} = 3,74$) seçeneğini belirten öğrencilerin piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterlikleri daha yüksek bulunmuştur. Bulgular doğrultusunda öğrencilerin görüşlerinin mezun olunan lise türüne göre piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinin farklılaştığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda öğrencilerin mezun oldukları lise türünün piyano dersine yönelik “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi”, alt boyutuna ilişkin öz yeterliklerinde rol

aldığı söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgulara dayanılarak varılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Araştırmada;

1. Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre; genel özyeterlik puanlarında anlamlı bir farklılık olduğu, bu farkın Yüzüncü Yıl, Niğde Ömer Halisdemir, Nevşehir Hacı Bektaş Veli, Selçuk ve Afyon Kocatepe Üniversitesinin lehine olduğu ve bu üniversitede eğitim alan öğrencilerin örneklem grubundaki diğer öğrencilere kıyasla öz yeterliklerinin daha yüksek olduğu,

2. Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre; “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu, bu farkın Yüzüncü Yıl, Niğde Ömer Halisdemir, Nevşehir Hacı Bektaş Veli ve Selçuk Üniversitesinin lehine olduğu ve bu üniversitede öğrenim gören öğrencilerin diğer üniversitelere göre piyano dersinde ulaşılan beceri öz yeterliklerinin daha yüksek olduğu,

3. Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre; “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu, bu farkın Yüzüncü Yıl, Niğde Ömer Halisdemir, Nevşehir Hacı Bektaş Veli, Selçuk ve Afyon Kocatepe Üniversitesinin lehine olduğu ve bu üniversitede öğrenim gören öğrencilerin piyano dersinde ulaşılan bilgi ve bilinç öz yeterliklerinin daha yüksek olduğu,

4. Öğrenim görülen üniversite değişkenine göre; Akdeniz, Harran ve Atatürk Üniversitesinde MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin diğer üniversitedeki öğrencilere kıyasla daha düşük olduğu,

5. Öğrenim görülen fakülte değişkenine göre; genel öz yeterlik puanlarında, “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” ve “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşmadığı ve bu sonuç doğrultusunda Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD, GSF ve Devlet Konservatuarlarında işlenen piyano derslerinin öğrencilerin öz yeterliklerini etkileyecek kadar anlamlı bir farkın görülmediği,

6. Öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre; genel öz yeterlik puanlarında, “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” ve “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşmadığı ve öğrencilerin sınıflarının farklı olmasının öz yeterliklerini etkilemediği,

7. Yaş değişkenine göre; genel öz yeterlik puanlarında anlamlı farklılık olduğu ve bu anlamlı farklılığın 24-28 yaş grubu aleyhine olup; 18 ve altı, 19-23 yaş grupları lehine olduğu ve bu sonuca göre öğrencilerinin yaşlarının büyük olmasıyla öz yeterliklerinin yüksek olması durumunun doğru orantılı olduğu,

8. Yaş değişkenine göre; “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın 19-23 yaş grubunun lehine olduğu ve bu sonuç doğrultusunda bu yaş grubu öğrencilerin genellikle üniversiteye yeni başlayan öğrenciler olduğunu düşünürsek piyano da ulaşılan becerilerin üniversitenin ilk zamanlarında kazanılıyor olması sonucunda bu yaş grubu öğrencilerin piyano dersinde ulaşılan beceri öz yeterliklerinin yüksek olduğu,

9. Yaş değişkenine göre; “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu ve bu anlamlı farklılığın 24-28 yaş grubu aleyhine olup; 18 ve altı, 19-23 yaş grupları lehine olduğu ve bu sonuç doğrultusunda bu yaş grubu öğrencilerin genellikle üniversitenin 3. ve 4. Sınıf öğrencileri olduğunu düşünürsek piyano dersinde kazanılan bilgi ve bilincin

üniversitenin ilerleyen dönemlerinde daha çok kazanılıyor olması sonucunda bu yaş grubu öğrencilerin piyano dersinde ulaşılan bilgi ve bilinç öz yeterliklerinin diğer yaş gruplarına göre daha yüksek olduğu,

10. Cinsiyet değişkenine göre; genel öz yeterlik puanlarında anlamlı farklılık olduğu ve bu anlamlı farklılığın kız öğrencilerin lehine olması sonucuna göre kız öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin erkek öğrencilerden yüksek olduğu,

11. Cinsiyet değişkenine göre; “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” ve alt boyutunda anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu doğrultusunda piyano da ulaşılan beceri öz yeterliğinin öğrencinin cinsiyetiyle bir ilişkisi olmadığı,

12. Cinsiyet değişkenine göre; “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu ve bu anlamlı farklılığın kız öğrencilerin lehine olması sonucuna göre kız öğrencilerin piyano dersinde ulaşılan bilgi ve bilinç öz yeterliğinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu,

13. Mezun olunan lise türüne göre; genel öz yeterlik puanlarında, “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda ve “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu ve bu anlamlı farklılığın GSL’ den mezun olan öğrencilerin lehine olması sonucuna göre GSL’den mezun olan öğrencilerin lise dönemlerinde de piyano çalışıyor olması ve başka lise de eğitim alan öğrencilere kıyasla piyano dersini daha uzun yıllarda görmüş olması sonucunda piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin daha yüksek olduğu, sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Araştırma sonuçları doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıda verilmiştir.

1. MME alan öğrencilerin piyano dersine olan öz yeterliklerinin düşük olduğu durumları ve nedenlerini tespit etmeye yönelik araştırmalar yapılabilir.

2. Öğrencilerin düşük bulunan “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” alt boyutundaki öz yeterliklerinin nedenlerine ve söz konusu öz yeterliklerinin yükseltilmesine yönelik iyileştirme çalışmaları yapılabilir.

3. MME alan öğrencilerin öz yeterliklerinde öğrenim gördükleri üniversitelerin coğrafi konumu ve sosyokültürel durumu açısından ne gibi etkileri olduğu konusunda araştırmalar yapılabilir.

4. MME alan öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelerde verilen piyano eğitimleri arasındaki farklılıkların tespit edilmesi için araştırmalar yapılabilir.

5. MME alan erkek öğrencilerin öz yeterliklerinin düşük olma nedenleri araştırılıp bu nedenlerin çözümlerine yönelik araştırmalar yapılabilir.

6. Diğer ve genel liselerden mezun olan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerini arttıracak çalışmalar yapılabilir.

7. MME alan öğrencilerin piyano dersleri mesleki amaçlarına uygun olacak “Piyano Dersinde Ulaşılan Beceri Düzeyi/Seviyesi” ve “Piyano Dersinde Ulaşılan Bilgi ve Bilinç Düzeyi/Seviyesi” belirlenebilir.

8. MME alan öğrencilerin beceri, bilgi ve bilinç seviyelerine uygun öz yeterlik kazanmaları için çalışmalar yapılabilir.

9. MME alan öğrencilere piyanonun meslek hayatındaki yerinin ve önemini açıklayarak bunun öz yeterlik üzerindeki etkisini gözlemleyen araştırmalar yapılabilir.

10. Öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin düşük olduğu belirlenen araştırma sonuçları doğrultusunda bunların nedenlerini tespit edecek bilimsel çalışmalar yapılabilir.

11. MME alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterlik seviyelerini yükseltmek için sahne performansına yönelik dinleti, konser, çalıştay vb. etkinliklerdeki aktif katılımının daha yüksek olması sağlanabilir.

12. Bu çalışmadan sonraki benzeri çalışmalar için öğrencilerin öz yeterlik seviyelerine etkisi olabilecek tutum, kaygı, motivasyon, özgüven, sahne deneyimi, çalışma alışkanlıkları gibi etkenlerin incelenmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Alcı, B. (2007). *Yıldız Teknik Üniversitesi Öğrencilerinin, Matematik Başarıları ile Algıladıkları Problem Çözme Becerileri, Özyeterlik Algıları, Bilişüstü Özdüzenleme Stratejileri ve ÖSS Sayısal Puanları, Arasındaki Açıklayıcı ve Yordayıcı İlişkiler Örneği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Arseven, A. (2016). Öz Yeterlilik: Bir Kavram Analizi. *Turkish Studies Dergisi*, 11(19), 63-80.
- Babacan E., Babacan M. D. (2017). Öğrencilerin Piyano Performansı Öz Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi. *İdil Dergisi*, 6(32), 1299-1318.
- Ercan, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*. Ankara: Sözkese Matbaası.
- Gasımoğlu, T. (2010) Piyano Öğrenme ve Öğretme Teknikleri, *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 25. Sayı.
- Girgin, D. (2017). Öğrencilerin Çalgı Performansı Özyeterlik İnancı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 613-624.
- Johnson, B., Christensen, L. (2014). *Eğitim Araştırmaları Nicel, Nitel ve Karma Yaklaşımlar*. (Çev. Selçuk Beşir Demir). Ankara: Eğiten Kitap.
- Karasar, N. (1995) *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- Kasap, B., T. (2004). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Yardımcı Çalgı Piyano Dersleri Üzerine Bir Araştırma*. 1924-2004 Müzik Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumunda sunuldu, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Kurtuldu, M. K., Bulut, D. (2016). Development of a Self-Efficacy Scale Toward Piano Lessons. *Educational Sciences: Theory & Practice*. 835-857. doi: 10.12738/estp.2017.3.0209.
- Kurtuldu, M. K. (2017). Piyano Öğrencilerinin Öz Yeterlik Düzeyleri İle Piyano Dersi Başarılarının Karşılaştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(1), 67– 68.
- Küçüköncü, H., Y. (1999). *Müzik Eğitimi ve Öğretimi*. Çanakkale: Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Şeker, S. S. (2011). *9–11 Yaş Grubu Çocuklarda Orff Schulwerk Destekli Keman Eğitiminin Keman Dersine İlişkin Tutum, Öz Yeterlik, Öz Güven ve Keman Çalma Becerisi Üzerindeki Etkileri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tunç, T., Bulut, F. (2016). Öğrencilerin Müzik Öğretimine Yönelik Özyeterlik İnançlarının İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 308-314.
- Uçal Canakay, E. (2006), *Müzik Teorisi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme*, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. Ankara: Evrensel Yayınevi.
- Vardarlı, G. (2005). *İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Genel Özyeterlik Düzeylerinin Yordanması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Yönetken, H. B. (1996). *Müzik Öğretimi/Okulda Çalgı Sorunu ve Çalgısal Müzik Etkinlikleri*, (Hazırlayan: Ahmet Say), Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.